

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Staatssecretaris Rechtsbescherming
De heer dr. mr. Th.H.D. Struycken
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 25 september 2024

Betreft Vragen ontwerpbesluit Implementatie richtlijn duurzaamheidsrapportering

ons kenmerk 175398.01U

Geachte heer Struycken,

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat hebben met belangstelling kennisgenomen van de brief van uw voorganger van 12 juni 2024 over het ontwerpbesluit Implementatie richtlijn duurzaamheidsrapportering.¹ De leden van de fractie van de BBB hebben naar aanleiding daarvan een aantal vragen en opmerkingen. De fractieleden van JA21 sluiten zich aan bij de gestelde vragen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fracties van de BBB

De fractieleden van de BBB stellen dat het vanuit het oogpunt van transparantie goed is dat grote bedrijven op een eenduidige en controleerbare manier rapporteren over duurzaamheid, mits dit niet leidt tot een enorme toename van kosten en regeldruk voor het bedrijfsleven. Het geldt voor de rapportage en de controle hadden bedrijven immers ook kunnen steken in concrete duurzaamheidsmaatregelen. De fractieleden van de BBB zouden lagere uitvoeringskosten en het verminderen van regeldruk graag zien als expliciet uitgangspunt voor toekomstig duurzaamheidsbeleid in de EU zowel als in Nederland. De fractieleden van de BBB zijn dan ook blij met het overleg dat het kabinet hierover heeft opgestart. In de tussentijd ligt echter deze wet voor, die in de ogen van de leden van de BBB-fractie op deze punten nadelige gevolgen kan hebben. De nu volgende vragen van de leden van de BBB-fractie gaan over de procesmatige en inhoudelijke aspecten van het ontwerpbesluit en over het betrekken van de politiek en het bedrijfsleven bij deze belangrijke wet.

De fractieleden van de BBB stellen dat vanuit doelmatigheid aan de duurzaamheidsrapportage hoge eisen worden gesteld. Wat heeft u gedaan om te voorkomen dat dit resulteert in hoge uitvoeringskosten en complexe regelingen voor gebruikers?

Naar aanleiding van artikel 2 van de wet hebben de fractieleden van de BBB een aantal inhoudelijke vragen:

Worden coöperaties, stichtingen (zoals pensioenfondsen) en verenigingen uitgesloten van de wet? Er zijn immers verschillende definities van Organisaties van Openbaar Belang (OOB).

¹ Kamerstukken I 2023/24, 26485, B.

datum 16 september 2024

ons kenmerk

blad 2

Kunt u uitleggen wat wordt bedoeld met de "veerkracht" van het bedrijfsmodel en de strategie van de vennootschap of rechtspersoon ten aanzien van risico's in verband met duurzaamheidskwesties?²

De fractieleden van de BBB vragen of u een concreet voorbeeld kunt geven van een beschrijving, zoals bedoeld in artikel 3 lid 3 sub a onder a: "Een beschrijving van de plannen van de vennootschap of rechtspersoon, met inbegrip van uitvoeringsmaatregelen en daaraan gerelateerde financiële en investeringsplannen, om ervoor te zorgen dat haar bedrijfsmodel en strategie verenigbaar zijn met de overgang naar een duurzame economie en met de beperking van de opwarming van de aarde tot 1,5 °C in overeenstemming met de in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering op 12 december 2015 aangenomen Overeenkomst van Parijs (PbEU 2016, L 282) en de doelstelling om uiterlijk in 2050 klimaatneutraliteit te bereiken als vastgesteld in Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 2021 tot vaststelling van een kader voor de verwezenlijking van klimaatneutraliteit en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 401/2009 en Verordening (EU) 2018/1999 (PbEU 2021, L 243), en in voorkomend geval de blootstelling van de vennootschap of rechtspersoon aan kolen-, olie- en gasgerelateerde activiteiten."

De fractieleden van de BBB ontvangen graag een voorbeeld van een beschrijving, zoals bedoeld in artikel 3 lid 3 sub b: "een beschrijving van een door een vennootschap of rechtspersoon vastgestelde tijdsgebonden doelstellingen met betrekking tot duurzaamheidskwesties, waaronder, indien van toepassing, de absolute broeikasgasemissiereductiedoelstellingen voor ten minste 2030 en 2050, alsmede een beschrijving van de vooruitgang die de vennootschap of rechtspersoon heeft geboekt bij het bereiken van die doelstellingen"³. De fractieleden van de BBB vragen hoe een onderneming aan een verklaring komt die duidelijk maakt of de milieudoelstelling van de vennootschap of rechtspersoon zijn gebaseerd op overtuigend wetenschappelijk bewijs. Wanneer is wetenschappelijk bewijs in uw ogen overtuigend?

Artikel 3 lid 3 sub c vereist een beschrijving van de rol van het bestuur en de raad van commissarissen ten aanzien van duurzaamheidskwesties, en van de daarin aanwezige deskundigheid en vaardigheden met betrekking tot het vervullen van die rol ofwel de toegang die deze organen hebben tot dergelijke deskundigheid en vaardigheden. De fractieleden van de BBB vragen of dit betekent dat er eisen gesteld gaan worden aan de kennis en vaardigheden op het gebied van duurzaamheid van de leden van de raad van commissarissen. Deze leden ontvangen graag een toelichting hierop.

Artikel 3 lid 3 sub f onder 2 vereist een beschrijving van de belangrijkste feitelijke of potentiële negatieve effecten die verband houden met de eigen activiteiten en met de waardeketen van de vennootschap of rechtspersoon, met inbegrip van haar producten en diensten, haar zakelijke betrekkingen en haar toeleveringsketen, welke activiteiten zijn ondernomen voor het in kaart brengen en monitoren van die effecten en van andere negatieve effecten die de vennootschap of rechtspersoon op grond van andere vereisten van de Europese Unie met betrekking tot het uitvoeren van een passende zorgvuldigheidsprocedure verplicht is in kaart te brengen. De fractieleden van de BBB vragen of u een voorbeeld kunt geven van potentiële negatieve effecten. Sommige potentiële negatieve effecten komen (bijna) nooit voor, zo stellen de fractieleden van de BBB. Wanneer moet een potentieel negatief effect in kaart worden gebracht? Heeft deze wet behalve op genoemde vennootschappen of rechtspersonen ook effecten op haar zakelijke betrekkingen en haar toeleveringsketen? Deze leden ontvangen graag een toelichting hierop.

Ook de volgende wetsartikelen roepen bij de fractieleden van de BBB de nodige vragen op voor wat betreft uitvoerbaarheid. Is deze wet inhoudelijk besproken met de stakeholders? Zo ja, wanneer en

² Implementatiebesluit richtlijn duurzaamheidsrapportering, p. 5.

³ Idem

datum 16 september 2024

ons kenmerk

blad 3

hoe is dat gebeurd en kunt u ons een verslag van uw bevindingen doen toekomen? Zijn of komen er modelrapportages beschikbaar? Wat gaat u doen om de uitvoering van de Richtlijn eenvoudiger en efficiënter te maken, zo vragen de fractieleden van de BBB.

De accountant geeft een oordeel over de verplichte duurzaamheidsrapportage. Om dit inhoudelijk goed te doen gaat de opleiding tot accountant acht maanden(!) langer duren. Er is nu al een tekort aan accountants, zo stellen de fractieleden van de BBB. Bovendien is slechts een klein deel ingevoerd in de duurzaamheidsregels. Wat betekent dit voor de uitvoerbaarheid van de verplichte controles? Wat zijn de gevolgen voor de betreffende vennootschappen of rechtspersonen? Zijn er genoeg accountants beschikbaar? In de Europese regelgeving kan ook gekozen worden voor een onafhankelijke adviseur om de duurzaamheidsrapportage te beoordelen. Hiervoor kan aansluiting gezocht worden bij bestaande certificerende instellingen. Waarom is hier niet voor gekozen? De fractieleden van de BBB ontvang graag een toelichting hierop.

De fractieleden van de BBB vragen of het klopt dat een beperkte mate van zekerheid (artikel 8) in de wetgeving wordt vervangen door een redelijke mate van zekerheid (artikel 19). Waarom is hiervoor gekozen? Wat betekent dit voor de werkzaamheden van de accountant? Wat betekent dit voor de kosten van de betreffende vennootschappen en ondernemingen? Is hierover overleg gevoerd met de betrokkenen? Zo ja, wat waren de uitkomsten van dit overleg?

Op 12 juni 2024 heeft de toenmalige minister voor Rechtsbescherming het ontwerpbesluit van Richtlijn 2022/2464 voorgelegd aan de Kamer met een uiterlijke reactietermijn van 10 juli 2024. In de Eerste kamer werd dit Ontwerpbesluit in de laatste vergadering voor het zomerreces op 9 juli 2024 behandeld. De Internetconsultatie over de Implementatierichtlijn heeft plaatsgevonden gedurende de zomer van 2023. Voor een ingrijpend traject als deze Richtlijn verdient dit niet de schoonheidsprijs. De fractieleden van de BBB horen graag van u wat zij gaat doen om zowel de Kamer als de stakeholders tijdig te consulteren over de mogelijke gevolgen van Europese regelgeving.

De leden van de BBB-fractie vragen of er naast de internetconsultatie over de beleidskeuzes bij de inrichting van het controleproces ook een internetconsultatie is geweest over de inhoud van deze wet. Zo nee waarom niet? Is de wetgeving in heel Europa geharmoniseerd of zijn er verschillen? Zo ja welke? Graag een toelichting.

De fractieleden van de BBB vragen of u bij benadering kunt aangeven wat de duurzaamheidsrapportage voor kosten met zich mee gaat brengen voor de betrokken vennootschappen/rechtspersonen. Wat betekent dit voor de concurrentiepositie van ondernemingen in de EU ten opzichte van bijvoorbeeld die in China? Kunt u uitleggen wat het uiteindelijke effect van het invoeren van de rapportage is op de daadwerkelijke duurzaamheid van de betreffende vennootschappen/rechtspersonen?

Kunt u een indicatie geven van het aantal ondernemingen dat een verplichte duurzaamheidsrapportage moet aanleveren in de jaren 2024 tot en met 2028. Is hiervoor voldoende kennis aanwezig bij de betreffende ondernemingen? Is er voldoende accountantscapaciteit beschikbaar voor de controles van deze rapportages, zo vragen de fractieleden van de BBB.

Kunt u schetsen wat de gevolgen zijn voor de ondernemingen die niet (tijdig) aan de Richtlijn voldoen (inclusief eventuele boetes), zo vragen de fractieleden van de BBB.

De fractieleden van de BBB verwachten nogal wat problemen bij de uitvoering van deze Richtlijn. Kan u toezeggen dat er bij signalen die duiden op dergelijke problemen een jaarlijkse evaluatie en een verbeterprogramma komen? Zo nee, waarom niet?

datum 16 september 2024

ons kenmerk

blad 4

Heeft u een analyse voor Nederland laten maken of de uitbreiding met dit Ontwerpbesluit op de rapportageverplichting die al sinds 2017 geldt, proportioneel is? Hoeveel duurzaamheidswinst verwacht u? Hoeveel extra inspanning zal de uitbreiding van organisaties vergen? In welke verhouding staan deze? Mocht u deze analyse nog niet hebben laten maken, dan zouden de fractieleden van de BBB u om de toezegging willen vragen deze alsnog te laten maken.

Verwacht u dat de betreffende ondernemingen de kosten voor de rapportage zullen doorberekenen aan hun klanten? De fractieleden van de BBB ontvangen graag een toelichting.

Heeft u een analyse laten maken of de in dit Ontwerpbesluit opgenomen invoeringsdata voor de betreffende organisaties redelijk zijn? Wordt niet te snelle invoering geëist? Mocht u deze analyse nog niet hebben laten maken, dan zouden de fractieleden van de BBB u om de toezegging willen vragen deze alsnog te laten maken.

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat zien uw reactie met belangtelling tegemoet en ontvangen deze graag uiterlijk 23 oktober 2024.

Hoogachtend,

S.M. Kluit

Voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat